

OSD 70/XI/22

Kielce, dnia 12 lipca 2022 r.

ORZECZENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach

w składzie:

Przewodniczący Sprawozdawca - Grzegorz Dudala
Sędzia: - Maciej Pięta
Sędzia: - Łukasz Witkowski

Protokolant - Katarzyna Bułaś

Przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego - Anny Wojnowskiej

Po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2022 r. sprawy przeciwko radcy prawnemu J B i, urodzonego w dniu r. w K , zam. w K , obwinionego postępowanie sprzeczne z zasadami etyki radcy prawnego polegające na niewypełnieniu ciążącego na nim obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu szkoleniowym 2018 – 2020 przez niebranie udziału w szkoleniach i tym samym nieuzyskanie minimalnej wymaganej liczby punktów szkoleniowych, co stanowi naruszenie art. 64 ust. 1 w zw. z art. 60 pkt 8 lit h ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U.2020 poz. 75) w zw. z art. 6, 14 ust. 1 i 2 oraz 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. oraz w zw. z § 7 i § 11 uchwały nr 103/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 grudnia 2015 r. w sprawie Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku, w brzmieniu tekstu jednolitego stanowiącego załącznik do uchwały nr 295/X/2018 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 12 lipca 2018 r.

ORZEKA

1. Na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych uwzględnić wniosek obwinionego radcy prawnego J B o wydanie orzeczenia

POSTANOWIENIE

z dnia 15 czerwca 2023 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Krzysztof Górecki /sprawozdawca/
Sędziowie: SWSD Edward Strzelecki
SWSD Przemysław Ciszak

Protokolant: Barbara Sarnowska

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2023 r. na posiedzeniu sprawy radcy prawnego J . B . . . obwinionego o popełnienie przewinienia z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 60 pkt 8 lit. h tejże ustawy oraz art. 6, art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z §7 i §11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku z powodu odwołania obwinionego od pkt. 3 orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Kielcach z dnia 12 lipca 2022 r., sygn. akt OSD 70/XI//22

orzeka:

1. zmienia punkt 3 zaskarżonego orzeczenia i zasądza od obwinionego na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach koszty postępowania w kwocie 500 zł;
2. koszty postępowania odwoławczego ponosi Krajowa Izba Radców Prawnych w Warszawie.

S WSD
Edward Strzelecki

S WSD
Krzysztof Górecki

S WSD
Przemysław Ciszak

Uzasadnienie

W dniu 12 lipca 2022 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Kielcach po rozpoznaniu na rozprawie sprawy przeciwko radcy prawnemu J. B. obwinionemu o to, że nie wypełnił obowiązku doskonalenia zawodowego i uzyskał 22 z wymaganych co najmniej 40 punktów szkoleniowych w cyklu szkoleniowym, który trwał od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r., czym naruszył obowiązek dbania o rozwój zawodowy poprzez kształcenie ustawiczne, tj. popełnił czyn z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 60 pkt 8 lit. h ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w związku z §7 i §11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku

1. uwzględnił wnioski o wydanie orzeczenia i wymierzenie uzgodnionej kary dyscyplinarnej bez przeprowadzania rozprawy;
2. uznał obwinionego radcę prawnego za winnego zarzucanego mu czynu i wymierzył za to karę upomnienia;
3. na podstawie art. 70⁶ ust. 2 i 3 ustawy o radcach prawnych obciążył obwinionego kosztami postępowania dyscyplinarnego w kwocie 1.500 zł.

Od niniejszego orzeczenia odwołanie wniósł obwiniony, zaskarżając je na swoją korzyść co do pkt 3, zasądzającego od niego koszty postępowania w kwocie 1.500 zł. Obwiniony wniósł o uchylenie orzeczenia Sądu I instancji w tym zakresie.

W uzasadnieniu obwiniony podniósł, że uzgodnienie w trybie art. 335 § 1 k.p.k. nie dotyczyło kosztów postępowania dyscyplinarnego, co potwierdza protokół rozprawy. W ocenie obwinionego, obciążenie go kosztami w kwocie 1.500 zł jest nieuprawnione i niesprawiedliwe. W uzasadnieniu orzeczenia nie wskazano konkretnie jakie wydatki poniósł samorząd na przeprowadzenie tej sprawy, ani nie wyjaśniono na czym miała polegać adekwatność kosztów do powagi popełnionego przewinienia. Zdaniem obwinionego, zasądzenie od niego kosztów jest sprzeczne z przyjętą praktyką orzeczniczą Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIRP ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie, zaskarżające rozstrzygnięcie o kosztach, jest w znacznej części zasadne.

W cytowanym w odwołaniu orzeczeniu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 17 sierpnia 2020 r., WO-77/20 rozstrzygano sprawę o zbliżonym stanie faktycznym

i postępowanie odwoławcze doprowadziło do zmiany orzeczenia o kosztach w I instancji.

Z analizy akt sprawy wynika, że obwiniony nie stawiał się na rozprawie przed OSD w dniu 12 lipca 2022 r. Po otwarciu rozprawy Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego podtrzymał wcześniej złożony wniosek o wydanie orzeczenia i wymierzenie kary dyscyplinarnej uzgodnionej z obwinionym bez przeprowadzenia rozprawy w trybie art. 343 k.p.k. Na rozprawie nie była podnoszona kwestia kosztów postępowania a sam wniosek z 5 maja 2022 r. nie wskazuje, by koszty te były objęte porozumieniem między stronami. Sąd dyscyplinarny wydał orzeczenie zgodnie z wnioskiem, zasądając jednocześnie od obwinionego w pkt 3 orzeczenia koszty postępowania w kwocie 1.500 zł

Jedynie dla porządku należy zaznaczyć, że OSD orzekł na rozprawie, mimo procedowania w trybie konsensualnym bez przeprowadzenia rozprawy, z uwagi na treść przepisu art. 70³ zd. drugie ustawy o radcach prawnych, zgodnie z którym orzeczenie może być wydane jedynie na rozprawie.

W przywołanym wyżej orzeczeniu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wskazano, że Sąd *meriti*, miał obowiązek po wpłynięciu wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o ukaranie obwinionego radcy bez przeprowadzenia rozprawy procedować zgodnie unormowaniami zawartymi w art. 335 § 1 i następane k.p.k. Analizując odpowiednie stosowanie tych przepisów k.p.k. do postępowań dyscyplinarnych wskazać należy, że prokurator może, zamiast z aktem oskarżenia, wystąpić do sądu z wnioskiem o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar lub innych środków przewidzianych za zarzucony mu czyn. Kodeks postępowania karnego przewiduje możliwość zakończenia postępowania karnego przez wydanie przez sąd wyroku akceptującego uzgodnienia podejrzanego i prokuratora w zakresie kary. Skazanie bez rozprawy jako instytucja o konsensualnym charakterze wymaga zgody dwóch stron: prokuratora (wyraża się we wniesieniu wniosku do sądu) oraz oskarżonego. Przenosząc to na grunt niniejszej sprawy, przedmiotem uzgodnień między Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego a obwinionym może być wyłącznie reakcja dyscyplinarna na zarzucane obwinionemu przewinienie i ewentualnie także kwestia poniesienia przez niego kosztów postępowania, co jednak w sprawie nie miało miejsca. Warunkiem uwzględnienia wniosku o ukaranie przez sąd jest ocena spełnienia przesłanek stosowania instytucji dobrowolnego poddania się odpowiedzialności karnej. Zgodnie z odpowiednio stosowanym przepisem art. 335 § 2 k.p.k. sąd uwzględnia wniosek, jeżeli okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości, a postawa obwinionego wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte. Należy stwierdzić, że sąd, co do zasady, jest związany wnioskiem o skazanie bez przeprowadzenia sprawy jako całością. W orzecznictwie

konsekwentnie podkreśla się konieczność przestrzegania przez sąd porozumienia zawartego przez prokuratora i podejrzanego oraz zakaz samodzielnego dokonywania przez sąd zmian w treści rozpoznawanego wniosku. Powyższe oceny są w pełni aktualne w niniejszej sprawie.

Podobnie Wyższy Sąd Dyscyplinarny w postanowieniu z dnia 15 czerwca 2021 r., sygn. akt: WO-43/21 orzekł, iż w sytuacji, gdy obwiniony radca prawny przyznał się do zarzucanego mu czynu polegającego nie niewypełnieniu obowiązku doskonalenia zawodowego, a wniosek złożony przez rzecznika dyscyplinarnego dotyczył wydania orzeczenia skazującego bez przeprowadzania rozprawy, koszty postępowania dyscyplinarnego, obciążającego obwinionego powinny być zasądzone na możliwie najniższym poziomie.

W myśl art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych w razie ukarania koszty ponosi obwiniony, zaś w pozostałych przypadkach, w zależności od tego czy w sprawie orzekał OSD czy WSD odpowiednio – właściwa OIRP, bądź KIRP. Oznacza to, że w każdym przypadku ukarania w I instancji, bądź utrzymania lub zmiany przez WSD, której efektem jest ukaranie, koszty postępowania obciążają obwinionego.

Paragraf 1 ust. 2 uchwały nr 86/IX/2015 KRRP z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, wydanej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 70⁶ ust. 3 ustawy o radcach prawnych, wskazuje, że ustalając wysokość opłaty, sąd bierze pod uwagę liczbę i czasochłonność czynności procesowych, rozpraw i posiedzeń oraz rodzaj i stopień złożoności sprawy. Sąd może też uwzględnić wydatki poniesione na prowadzenie postępowania dyscyplinarnego, o ile zostaną one należycie wskazane.

Zgodnie z § 1 ust 1 pkt 1 wskazanej wyżej uchwały KRRP, zryczałtowane koszty postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym lub Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w I instancji wynoszą od 500 do 5.000 zł.

W ocenie Sądu dyscyplinarnego II instancji, odwołanie nie jest zasadne w zakresie żądania „zmianę zaskarżonego orzeczenia i uchylenia orzeczenia co do pkt 3”. Wyższy Sąd Dyscyplinarny żądanie to odczytuje jako zmierzające do uwolnienia obwinionego od obowiązku poniesienia w ogóle kosztów postępowania i obciążenia nimi OIRP w Kielcach. W świetle części początkowej cytowanego wyżej przepisu art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych żądanie to nie jest zasadne.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego sprawa wywołana wnioskiem o wydanie orzeczenia skazującego była sprawą o niewielkim stopniu trudności, sprowadzającą się do

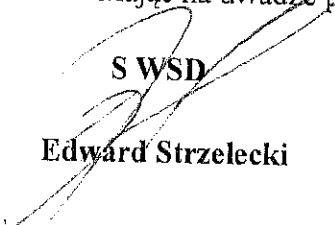
jednego zarzutu, do którego popełnienia obwiniony się przyznał. Z akt sprawy wynika jednoznacznie, że obwiniony w cyklu szkoleniowym 2018-2020 uzyskał 22 z 40 wymaganych punktów. Zatem, postępowanie dowodowe w sprawie było wyjątkowo nieskomplikowane, a ocena prawna stanu faktycznego nie wymagała pogłębionej analizy. Odpowiedzialność dyscyplinarna na tym tle jest bowiem jednoznacznie ujęta w przepisach, wskazanych szczególnie w postanowieniu o przedstawieniu zarzutów oraz wniosku o wydanie orzeczenia skazującego bez przeprowadzenia rozprawy. W sprawie odbyło się jedna rozprawa, która trwała 20 minut. W aktach sprawy brak jakichkolwiek informacji co do wydatków samorządu poniesionych w związku z postępowaniem dyscyplinarnym przeciwko radcy prawnemu J. ... B. ... Ma też rację obwiniony, że OSD dla uzasadnienia wysokości kosztów użył jedynie zwrotów ogólnych, nie wypełniając ich weryfikowalną treścią.

Przedstawione wyżej okoliczności (czasochłonność sprawy, ilość czynności, stopień skomplikowania, częściowe wykonanie przez obwinionego obowiązku szkoleniowego, postawa obwinionego w toku postępowania) powodują konieczność zmiany orzeczenia w zaskarżonej części i zasądzenie od obwinionego na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach kosztów postępowania w wysokości minimalnej, tj. w kwocie 500 zł.

Kierując się względami słuszności (art. 624 k.p.k. w zw. art 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych) uznano, że w tym przypadku należy też odstąpić od reguły (art. 70⁶ ust.2 zd. pierwsze ustawy o radcach prawnych) i zwolnić obwinionego od obowiązku ponoszenia przez obwinionego kosztów postępowania odwoławczego, obciążając kosztami Krajową Izbę Radców Prawnych. Wniesiony środek odwoławczy okazał się bowiem skuteczny w znacznej części a obciążenie obwinionego kosztami II instancji niweczyłoby ten skutek.

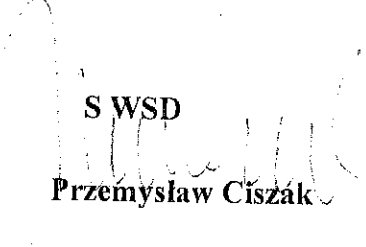
Wyższy Sąd Dyscyplinarny stwierdzając, że obwiniony zaskarżył orzeczenie co do kosztów postępowania uznał, że w istocie rzeczy odwołanie jest zażaleniem na postanowienie w przedmiocie kosztów zawarte w zaskarżonym orzeczeniu. Stosownie do poglądów tak judykatury, jak i doktryny, apelację (tu odwołanie) wniesioną od wyroku tylko w części dotyczącej kosztów należy traktować jak zażalenie, co w konsekwencji skutkuje tym, że rozstrzygnięcie sądu odwoławczego powinno zapaść w formie postanowienia – vide postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20.03.1997 r. II AKz 41/97.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.

S WSD

Edward Strzelecki

S WSD

Krzysztof Górecki

S WSD

Przemysław Ciszak